Klooster AMV – enquête rapport

Boven Haastrecht 9-4-2023

1. Inleiding

Op 21 maart kregen de direct omwonenden van het klooster in Haastrecht te horen dat de gemeente heeft besloten om voor de duur van drie jaar 80 minderjarige vluchtelingen in het klooster op te vangen. Uit de daarop volgende informatie avond met de gemeente en een bespreekavond met alleen de direct omwonenden bleek dat het overgrote merendeel zich niet alleen overvallen voelt, maar dit besluit niet steunt. Om meer zicht te krijgen op de precieze zorgen van de omwonenden is een enquête uitgezet. De enquête is uitgevoerd tussen 2 en 6 april 2023. In dit rapport worden de resultaten van deze enquête weergegeven.

2. Resultaten enquête

De resultaten van de enquête geven de mening van 111 direct omwonenden weer. De enquête gaat in op:

- Houding ten opzichte van de opvang van vreemdelingen
- Houding ten opzichte van de gemeente
- Betrokkenheid bij de plannen
- Zorgen met betrekking tot de opvang van vreemdelingen
- Zorgen met betrekking tot de effecten van deze opvang
- Participatie met betrekking tot de plannen

In dit rapport worden per thema de resultaten in tabellen en in tekst weergegeven. De resultaten in de tabellen zijn de absolute aantallen (het aantal omwonenden dat deze mening heeft). In de tekst worden deze als percentage van de groep van 111 direct omwonenden weergegeven. Hiermee is de representativiteit duidelijk.

2.1 Houding ten opzichte van de opvang van vreemdelingen

	Volstrekt tegen	Zoveel mogelijk beperken	Neutraal	Is noodzakelijk, dus doen	Voorstander
Opvang van vreemdelingen in Nederland	13	56	8	33	1
Opvang van vreemdelingen in de Gemeente	17	58	10	25	1
Opvang van Vreemdelingen in het Klooster	59	37	6	8	1
Opvang van Minderjarige vreemdelingen in het Klooster	63	25	10	12	1

Het thema ‘houding ten opzichte van de opvang van vreemdelingen’ richt zich op vier aspecten: opvang in Nederland, in de gemeente, in het klooster en minderjarigen in het klooster. De resultaten

laten zien dat een kleine kern van 12% tegen elke vorm van opvang in Nederland is en 50% dit zoveel mogelijk wil beperken. 30% ziet dit als noodzakelijk en accepteert opvang binnen Nederland. Deze kernen verschuiven naarmate de opvang dichter bij huis en dichter bij het voornemen komt. De absolute weerstand neemt toe van de genoemde 12% naar 15% (gemeente), 53% (klooster) en 57% (minderjarigen in het klooster). De groep die opvang zo veel mogelijk wil beperken neemt initieel iets toe van 50% (Nederland) naar 52% (gemeente) en vervolgens begrijpelijkerwijs af naar 33% (klooster) en 23% (minderjarigen in het klooster). Een deel van de groep die de opvang in Nederland en gemeente zoveel mogelijk wil beperken is absoluut tegen opvang in het klooster. Ook de groep die opvang als een noodzaak ziet, neemt af naarmate de opvang dichter bij huis komt. Opvallend hierbij is dat slechts 7% akkoord is met opvang in het klooster, terwijl dit percentage toeneemt tot 11% als het gaat om de opvang van minderjarigen op deze locatie. Een kleine groep van 5 tot 9% staat neutraal tegen over de genoemde aspecten en één persoon is voorstander van alle vier de vormen van opvang.

2.2 Houding ten opzichte van de gemeente

	Volledig mee oneens	Mee oneens	Neutraal	Mee eens	Volledig mee eens	Weet niet
Mijn relatie met de Gemeente was vóór 21 maart prima	11	27	36	34	0	3
Mijn relatie met de Gemeente is op dit moment prima	45	37	19	7	0	3
Mijn belangen worden door de Gemeente goed vertegenwoordigd	64	25	18	1	0	3
Burgemeester en wethouders hebben oog en oor voor mijn belangen	67	27	14	0	0	3
Raadsleden hebben oog en oor voor mijn belangen	58	34	16	0	0	3

Het thema ‘houding ten opzichte van de gemeente’ richt zich op vijf aspecten: de relatie voor en na 21 maart en de belangenbehartiging door gemeente, burgemeester & wethouders en raadleden. Drie personen weten niet hoe ze deze aspecten moeten beoordelen. De overige resultaten laten zien dat de relatie duidelijk is verslechterd na 21 maart. De groep die de relatie als prima duidt neemt af van 31% naar 7% en de groep die deze als neutraal beoordeelt neemt af van 32% naar 17%. De groep die de relatie voor 21 maart ook niet goed vond neemt toe van 10% naar 41% en van 24% naar 33%. De groep die het volstrekt oneens is met de uitspraak over een prima relatie neemt meer toe dan de groep die het hiermee oneens is. Dit is een duidelijk signaal richting de gemeente met betrekking tot emoties die spelen binnen de groep direct omwonenden.

De aspecten die gaan over de belangenbehartiging geven een deel van die emoties weer. Als de categorieën ‘volledig mee oneens’ en ‘mee oneens’ worden samengenomen, dan blijkt dat een groep van 80%, 85% en 83% aangeeft dat hun belangen door respectievelijk de gemeente, de burgemeester & wethouders en door de raadsleden niet worden behartigd. Deze resultaten laten wantrouwen zien met betrekking tot de besluiten die op deze drie niveaus worden genomen. Een groep van 13 tot 16% staat neutraal tegenover deze drie aspecten.

2.3 Betrokkenheid bij de plannen

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Hoe goed hebben Gemeente en de koper/ontwikkelaar u tot nu toe betrokken bij de gehele herbestemming van het Klooster?	35	34	18	10	10	3	1	0	0	0	0
Hoe goed hebben de betrokken instanties u betrokken bij de plaatsing van Vreemdelingen in het Klooster?	74	17	7	10	0	2	1	0	0	0	0

De vraag naar de betrokkenheid bij de plannen richt zich enerzijds op de gehele herbestemming van het klooster en anderzijds op het voornemen vluchtelingen opvang te realiseren. De respondenten konden op een cijfermatige schaal aangeven hoe goed ze hierbij betrokken zijn, waarbij een 0 staat voor 'kon niet slechter', een 10 voor 'kon niet beter' en een 5 als neutraal wordt gezien. De resultaten laten zien dat de betrokkenheid als (sterk) onvoldoende is ervaren. 78% komt niet boven de 2 voor de betrokkenheid bij de gehele herbestemming en 88% laat hetzelfde zien als het gaat om de vluchtelingenopvang. Het laatste punt is inmiddels onderkend bij zowel de plenaire bijeenkomst van 23 maart 2023 als de meer besloten bijeenkomst met de klankbordgroep op 3 april 2023. Het eerste punt kom wellicht als een verrassing voor de burgemeester en wethouders, aangezien tijdens de bijeenkomst van 3 april vanuit hen is aangegeven dat de betrokkenheid bij de algehele herbestemming voldoende is en tot nu toe goed is verlopen. Hier ontstaat een discrepantie met het gevoel van de direct omwonenden.

2.4 Zorgen met betrekking tot de opvang van vreemdelingen

	Niet bezorgd	Beetje bezorgd	Bezorgd	Zeer bezorgd	Ik slaap er niet van
Het aantal op te vangen vreemdelingen (nu: 80)	3	13	10	67	18
De opvangperiode (nu: 3 jaar)	7	14	25	52	13
De veiligheid van (mijn) kinderen in de buurt	12	19	18	44	18
De veiligheid van opgevangen vreemdelingen	23	31	18	38	1
Overlast als gevolg van de opvang	2	14	19	67	9
Betekenisvolle scholing voor de vreemdelingen	4	11	33	62	1
Betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor de vreemdelingen	2	11	20	77	1
Beschikbaarheid van hulpdiensten	3	22	19	58	9

Het thema 'zorgen met betrekking tot de opvang van vreemdelingen' richt zich op acht aspecten: het aantal vreemdelingen en de duur van de opvang, de veiligheid van lokale kinderen en vreemdelingen, overlast, betekenisvolle invulling van de dag van vreemdelingen en beschikbaarheid van hulpdiensten. De tabel laat zien dat over het algemeen de direct omwonenden zich (behoorlijk) zorgen maken over de verschillende aspecten. De uitschieter betreft de veiligheid van de opgevangen vreemdelingen. Dit aspect leidt tot de minste zorgen, hoewel 34% nog steeds zeer bezorgd zegt te zijn. Een groep van 16% geeft aan wakker te liggen van het aantal op te vangen vreemdelingen (80) en de veiligheid van de (eigen) kinderen in de buurt. Als de categorieën 'zeer bezorgd' en 'ik slaap er niet van' worden samengenomen, dan is zichtbaar dat een groep van 77%,

68% en 70% zich grote zorgen maakt over respectievelijk het aantal vluchtelingen, de overlast en de betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor de vreemdelingen.

Naast de zorgpunten waarover de respondenten hun zorgen konden delen, is de mogelijkheid geboden aanvullende informatie te delen onder: “Ik mis bij de vorige vraag nog zorgpunten die voor mij erg belangrijk zijn, namelijk”. Deze mogelijkheid heeft het volgende opgeleverd:

- 19 maal worden punten genoemd dit te maken hebben met veiligheid, zoals het nog niet hebben gerealiseerd van voldoende begeleiding van de minderjarigen, de veiligheid van volwassenen in de omgeving (aanvullend aan de veiligheidszorgen met betrekking tot kinderen in de omgeving) en fysieke scheiding van het terrein met het terrein van de direct omwonenden.
- 12 maal wordt de bedreiging van het voortbestaan van de Walnood en jeugdvereniging Gabriël genoemd.
- 10 maal wordt de oorspronkelijke ontwikkeling van het Klooster en de einddatum / termijn van de vreemdelingenopvang genoemd. Dit punt gaat over het (niet hebben van) vertrouwen in de gemeente.
- 8 maal worden zorgen met betrekking tot (openbaar) vervoer genoemd. De capaciteit is te beperkt.
- 7 maal wordt de gebrekkige informatiestroom vanuit de gemeente met betrekking tot dit onderwerp genoemd.
- 6 maal worden zorgen met betrekking tot de waardevermindering van de eigen woning genoemd.

Eerste plaats	Tweede plaats	Derde plaats
Het aantal op te vangen vreemdelingen (nu: 80) **(57)**	De opvangperiode (nu: 3 jaar) **(42)**	Overlast als gevolg van de opvang **(38)**
De veiligheid van (mijn) kinderen in de buurt **(29)**	De veiligheid van (mijn) kinderen in de buurt **(26)**	Het aantal op te vangen vreemdelingen (nu: 80) **(28)**
Betekenisvolle scholing voor de vreemdelingen **(8)**	Overlast als gevolg van de opvang **(21)**	De opvangperiode (nu: 3 jaar) **(17)**
Overlast als gevolg van de opvang **(7)**	Betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor de vreemdelingen **(14)**	De veiligheid van (mijn) kinderen in de buurt **(11)**
De opvangperiode (nu: 3 jaar) **(4)**	Het aantal op te vangen vreemdelingen (nu: 80) **(3)**	Betekenisvolle scholing voor de vreemdelingen **(7)**
Beschikbaarheid van de hulpdiensten **(3)**	Betekenisvolle scholing voor de vreemdelingen **(3)**	Beschikbaarheid van de hulpdiensten **(3)**
De veiligheid van de opgevangen vreemdelingen **(1)**	Beschikbaarheid van de hulpdiensten **(0)**	Betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor de vreemdelingen **(3)**
Betekenisvolle vrijetijdsbesteding voor de vreemdelingen **(0)**	De veiligheid van de opgevangen vreemdelingen **(0)**	Aanspreekbaarheid COA en gemeente **(2)**
Anders **(0)**	Anders **(0)**	De veiligheid van de opgevangen vreemdelingen **(0)**

De respondenten is naast het beoordelen van elk aspect afzonderlijk tevens gevraagd een top drie van zorgen aan te geven. In bovenstaande tabel zijn de verschillende aspecten weergeven op volgorde van meest naar minst vaak genoemd, voor zowel de eerste, de tweede als de derde plaats. Uit deze tabel wordt ten eerste zichtbaar dat de direct omwonenden zich het meeste zorgen maken over de opvang van het aantal vreemdelingen, gevolgd door de duur van de opvangperiode (3 jaar)

en de overlast als gevolg van de opvang. Door het geheel aan resultaten weer te geven wordt daarnaast duidelijk dat alle drie de aspecten op alle plekken in de top drie voorkomen. De top drie pakt iets anders uit als de verschillende aspecten tegen elkaar worden afgewogen versus het individueel beoordelen van elk aspect afzonderlijk.

2.5 Zorgen met betrekking tot de effecten van deze opvang

	Niet bezorgd	Beetje bezorgd	Bezorgd	Zeer bezorgd	Ik slaap er niet van
De leefbaarheid van de buurt	3	20	33	52	3
De impact op Jeugdvereniging Gabriël	5	18	21	62	5
De impact op andere verenigingen	11	28	28	41	3
De impact op faciliteiten in de buurt (winkels, zwembad, horeca etc.)	15	20	30	43	3
De waarde van mijn woning	15	21	12	47	16
De verkoopbaarheid van mijn woning	15	22	12	44	18
De beschikbaarheid van Zorglocaties in de Gemeente voor ouderen	18	25	22	45	1
De beschikbaarheid in de Gemeente van woningen	25	24	15	40	7
De samenhang van / mijn relatie met van de buurt	27	49	17	15	3

Het thema ‘zorgen met betrekking tot de effecten van deze opvang’ is onderverdeeld in negen aspecten: de leefbaarheid van de buurt, impact op verenigingen en faciliteiten, impact op de eigen woning, beschikbaarheid van zorglocaties en woningen en de relatie met de buurt. De tabel laat zien dat deze effecten tot zorgen leiden bij een grote groep direct omwonenden, hoewel de groep die zich niet bezorgd voelt of zich een beetje bezorgd maakt behoorlijk is toegenomen. Blijkbaar zit voor een deel van de direct omwonenden de zorgpunten niet in deze genoemde effecten. Als opnieuw de categorieën ‘zeer bezorgd’ en ‘ik slaap er niet van’ worden samengenomen, dan is zichtbaar dat een groep van 60%, 57% en 56% zich grote zorgen maakt over respectievelijk de impact op de jeugdvereniging Gabriël, de waarde van de eigen woning en de verkoopbaarheid van de woning. De samenhang van / relatie met de buurt heeft het minst te leiden onder de voorgenomen opvang van minderjarige vreemdelingen, mogelijk omdat de eerder genoemde onvrede over dit voornemen verbroedert.

Eerste plaats	Tweede plaats	Derde plaats
leefbaarheid van de buurt **(51)**	impact op jeugdvereniging Gabriël **(22)**	leefbaarheid van de buurt **(19)**
impact op jeugdvereniging Gabriël **(21)**	waarde van mijn woning **(21)**	waarde van mijn woning **(18)**
waarde van mijn woning **(19)**	samenhang van / relatie met de buurt **(15)**	impact op andere verenigingen **(17)**
beschikbaarheid van woningen **(8)**	verkoopbaarheid van mijn woning **(14)**	verkoopbaarheid van mijn woning **(12)**
samenhang van / relatie met de buurt **(4)**	impact op faciliteiten in de buurt **(14)**	beschikbaarheid van zorglocaties voor ouderen **(10)**
beschikbaarheid van zorglocaties voor ouderen **(3)**	leefbaarheid van de buurt **(12)**	beschikbaarheid van woningen **(8)**
impact op faciliteiten in de buurt **(3)**	impact op andere verenigingen **(6)**	impact op faciliteiten in de buurt **(6)**
Impact op andere verenigingen **(0)**	beschikbaarheid van zorglocaties voor ouderen **(2)**	impact op jeugdvereniging Gabriël **(4)**
Verkoopbaarheid van mijn woning **(0)**	Anders: harde afspraken over de duur van de termijn **(2)**	Anders: vervoersfaciliteiten **(1)**
Anders **(0)**	Beschikbaarheid van woningen **(0)**	Samenhang van / relatie met de buurt **(0)**

Ook voor de effecten van de opvang is de respondenten gevraagd een top drie weer te geven, naast de individuele beoordeling van de verschillende effecten. De indeling van de tabel is dezelfde als de top drie van zorgen met betrekking tot de opvang. Deze tabel laat zien dat de direct omwonenden zich het meeste zorgen maken over de effecten op de leefbaarheid van de buurt, daarna over de effecten op de jeugdvereniging Gabriël en op de derde plek staat opnieuw de leefbaarheid van de buurt, gevolgd door de waarde van mijn woning en impact op andere verenigingen. De positie wisselt, maar de drie aspecten leefbaarheid, waarde woning en impact op jeugdvereniging Gabriël houdt de mensen het meeste bezig.

2.6 Participatie met betrekking tot de plannen

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Informatie over de verdere ontwikkeling van het Klooster (dus m.b.t. de periode ná opvang van vreemdelingen) is voor mij:	0	0	0	0	0	3	0	16	37	12	43
De gelegenheid om mijn mening in te brengen over de ontwikkeling van het Klooster (dus m.b.t. de periode ná opvang van vreemdelingen) is voor mij:	0	0	0	0	0	3	8	11	26	24	39
Betekenisvolle invloed op de ontwikkeling van het Klooster (dus m.b.t. de periode ná opvang van vreemdelingen) is voor mij:	0	0	0	0	0	3	10	18	19	17	44

	Ja	Nee
Ik word en blijf graag betrokken bij een 'Collectief Boven-Haastrecht'	109	2
Stuur mij s.v.p. informatie / updates via email	109	2
Neem mij s.v.p. op in een Whatsapp groep Boven-Haastrecht	92	19

Tot slot is gevraagd naar de behoefte van de respondenten met betrekking tot verschillende vormen van participatie. De respondenten is gevraag naar de behoefte aan informatie met betrekking tot de

verdere ontwikkeling van het klooster, de gelegenheid om inbreng te leveren omtrent deze ontwikkeling en het hebben van betekenisvolle invloed. De respondenten konden op een cijfermatige schaal aangeven hoe belangrijk de participatie voor hen is, waarbij een 0 staat voor 'niet belangrijk', een 10 voor 'bepalend voor mijn welzijn' en een 5 als neutraal wordt gezien. Daarnaast is de respondenten gevraagd in hoeverre ze betrokken willen zijn bij een 'Collectief Boven-Haastrecht', informatie en updates via mail willen ontvangen en of ze opgenomen willen worden in de whatsapp groep 'Boven-Haastrecht. Deze drie vragen betreffen 'ja/nee' vragen.

De resultaten laten zien dat 83% sterke behoefte heeft aan informatie over de verdere ontwikkeling van het klooster, 80% sterke behoefte heeft aan de mogelijkheid de mening in te brengen over de ontwikkeling van het klooster en 72% sterke behoefte heeft aan betekenisvolle invloed op de ontwikkeling van het klooster. De behoefte aan informatie blijkt ook uit de drie ja/nee vragen. Maar liefst 99% wil betrokken zijn bij een 'Collectief Boven-Haastrecht' en informatie/updates via mail ontvangen.

Deze resultaten in combinatie met de resultaten met betrekking tot de houding ten opzichte van de gemeente en de ervaren betrokkenheid laten duidelijk zien dat participatie niet alleen een sterke wens en behoefte is, maar tevens benodigd is om de relatie met de gemeente te verbeteren c.q. herstellen. De boodschap aan de gemeente is hierbij helder: De direct omwonenden zijn verenigd in hun betrokkenheid bij de ontwikkeling van het klooster op zowel korte termijn als lange termijn. De inhoudelijke zorgpunten verschillen, maar onrust en zorgen in het algemeen worden onderling herkend en erkend.

3. Behoeften direct omwonenden

Zowel de verschillende bijeenkomsten (plenaire bijeenkomst 23 maart, omwonenden bijeenkomst 30 maart, klankboord bijeenkomst 2 april, besloten bijeenkomst 3 april, plenaire bijeenkomst 5 april) als de enquête bieden een overzicht van de concrete punten en behoeften van direct omwonenden die moeten worden ingevuld indien het voornemen om 80 minderjarige vluchtelingen op te vangen in het Klooster wordt gerealiseerd. Deze punten zijn:

3.1 Veiligheid

De direct omwonenden maken zich zorgen over de samenstelling van de groep. Het betreft 80 jongens in de leeftijd 14 tot 18. De leeftijd is echter moeilijk in te schatten; hard bewijs ontbreekt. Daarnaast maken de direct omwonenden zich zorgen over de verdeling veilige landen / niet veilige landen. Er is behoefte aan een gemengde groep.

Daarnaast is het terrein van direct omwonenden eenvoudig bereikbaar. Er is behoefte aan een duidelijkere scheiding tussen het Klooster terrein en omliggende omgeving. Zowel om de privacy te waarborgen als het oplopen van andermans terrein te ontmoedigen.

Bewaking en hulpdiensten zoals politie leveren eveneens zorgen op. De inschatting is dat indien 80 vreemdelingen worden geplaatst, dit te weinig zal zijn.

3.2 Invulling dagbesteding

De direct omwonenden twijfelen aan de haalbaarheid van de invulling van een dagbesteding. Scholing in de vorm van een ISK lijkt niet haalbaar gezien het gegeven dat Gouda geen capaciteit heeft en er landelijk een sprake is van een tekort aan leerkrachten. De vrijetijdsbesteding levert eveneens twijfels op. Er is in de directe omgeving onvoldoende verenigingsleven en ondersteuning om een groep van deze omvang te kunnen accommoderen. Het internet langs de Provincialeweg is van een dermate kwaliteit dat een uitbreiding met 80 extra computers niet realistisch is. Het openbaar vervoer is dermate beperkt dat er in de spits na Oudewater richting Gouda geen plek meer is in de bus. Vervoer is echter noodzakelijk voor de invulling van de dagbesteding, zowel scholing als vrijetijd.

3.3 Impact omgeving

Haastrecht is beperkt in winkels en horeca waardoor de zorg bestaat dat een kleine 90 extra klanten (80 vreemdelingen plus begeleiding) niet kan worden opgevangen. Ditzelfde geldt bijvoorbeeld voor de huisartsenpraktijk.

Voor alle drie de punten geldt dat de direct omwonenden behoefte hebben aan een concreet plan vanuit het COA en de gemeente hoe zij denken deze aspecten te kunnen oplossen. Wat de direct omwonenden betreft gelden dergelijke punten als randvoorwaardelijk.